

Πέρα από τη φυσική επιλογή: οι πολλές διαστάσεις της σκέψης του Δαρβίνου

Είναι πλέον ευρύτατα γνωστός ο καθοριστικός ρόλος του Δαρβίνου στην κατανόηση της εξελικτικής διαδικασίας, καθώς περιέγραψε το γενικό μηχανισμό της, τη φυσική επιλογή. Ο Δαρβίνος, όμως, θα μπορούσε να είναι διάσημος σήμερα ακόμα και χωρίς αυτό το έργο αφού οι δημοσιεύσεις του συνέβαλαν σημαντικά σε πολλά επιστημονικά πεδία. Από τη βιογεωγραφία και τη συστηματική μέχρι τη συνεξέλιξη φυτών-ζώων και τη συμπεριφορά. Η εξελικτική ματιά, βέβαια, ήταν πανταχού παρούσα στο έργο του, ακόμα και πριν από τη δημοσίευση της *Καταγωγής των Ειδών*. Εδώ θα εξετάσουμε ορισμένες από τις σημαντικότερες ιδέες του Δαρβίνου σε πεδία πέραν της φυσικής επιλογής και της ειδογένεσης, έχοντας το πλεονέκτημα 150 χρόνων έρευνας και προόδου της γνώσης. Μπορούμε έτσι να διαπιστώσουμε πόσο οξυδερκής ήταν ο σπουδαίος αυτός επιστήμονας αλλά και σε ποια σημεία μπορεί να έσφαλε στις υποθέσεις του. Στην πορεία, θα επισημάνουμε ορισμένες από τις λιγότερο γνωστές στο ευρύ κοινό πτυχές του έργου του, ορισμένες από τις οποίες είναι εξίσου, αν όχι περισσότερο, "προκλητικές" από τις πιο γνωστές, όπως η καταγωγή του ανθρώπου και η μεταβολή των ειδών.